

Astăzi, Luni, 22 Aprilie, 2024

Sf. Ier. Teodor Sicheotul, episcopul

Anastasiopolei

Isaia 48

17 Așa zice Domnul, Cel ce te-a izbăvit, Sfântul lui Israel: – Eu sunt Dumnezeuul tău, Cel ce ți-am arătat cum să afli calea pe care să umbli.

18 Și dacă tu ai fi ascultat de poruncile Mele, atunci pacea ta ți-ar fi fost ca un râu și dreptatea ta precum un val al mării.

19 Și sămânța ta ca nisipul s'ar fi înmulțit și odrasla pântecelui tău precum pulberea pământului; dar nici acum de tot nu te vei stinge, nici va pieri numele tău de dinaintea Mea.

20 Ieșiți din Babilon, voi, cei ce fugiți de la Caldei, glas de veselie dați de veste și faceți ca aceasta să se audă; vestiți-o pân' la marginile pământului și ziceți: „Domnul l-a izbăvit pe robul Său Iacob!”

21 Și de vor înseta, El în pustie îi va duce, apă din stâncă le va scoate, stânca o va despica și apa va curge și poporul Meu va bea.

22 Necredincioșii n'au parte de bucurie, zice Domnul.

Isaia 49

1 Ascultați-mă, voi, insule,¹ și voi, neamuri, luați aminte: După multă vreme se va petrece, zice Domnul. Din pântecelul Maicii Mele Mi-a numit El numele;²

2 El Mi-a făcut gura ca o sabie ascuțită, sub adăpostul mâinii Sale M'a ascuns, ca pe o săgeată aleasă M'a pus deoparte și'n tolba Lui M'a tăinuit.³

3 Și Mi-a zis: „Servul Meu ești Tu, Israele, și'ntru Tine Mă voi preamări”.⁴

---

¹ Despre „insule”, vezi nota de la Fc 10, 5: popoarele în răspândirea lor; „neamuri”: popoarele păgâne care, prin Evanghelie, vor fi chemate la mântuire.

² Sfinții Părinți pun aceste cuvinte în gura Fiului lui Dumnezeu; numele lui Iisus va fi rostit de către îngerul Domnului în chiar clipa în care-i vestește Mariei că-L va purta în pântecel (Lc 1, 31).

³ Metaforic, Iisus e o „săgeată” care-l rănește dulce pe cel care-L iubește, așa cum citim și în Cântarea Cântărilor: „... spuneti-i că-s rănită de iubire” (5, 8). Tolba nu e altceva decât vistieria economiei prin care Dumnezeu a pregătit mântuirea omului prin Iisus Hristos.

⁴ „Israel” e un nume simbolic al

4 Iar Eu am zis: „În zadar M'am ostenit, tăria Mi-am dat-o pe deșertăciune și nimic”⁵. De aceea judecata Mea e lângă Domnul, și'n fața Dumnezeului Meu Îmi este osteneala.

Facerea 27

1 Și a fost că după ce Isaac a îmbătrânit și ochii săi într'atât slăbiseră, încât nu mai puteau să vadă, l-a chemat pe Esau, fiul său cel mai mare, și i-a zis: „Fiul meu!” Acela a zis: „Iată-mă!”

2 Iar el a zis: „Iată, eu am îmbătrânit și ziua morții mele n'o știu.

3 Ia-ți dar uneltele tale, tolba și arcul, și ieși la câmp și vâneză-mi ceva vânat;

4 să-mi faci mâncare cum îmi place mie, și adu-mi să mănânc, pentru ca sufletul meu să te binecuvinteze până nu mor”⁶.

---

lui Iisus Hristos (cum este și „Fiul lui David”), care atestă descendența Sa trupească. „Servul” poate fi tradus aici și prin „Robul”, în consonanță cu textul din Filipeni 2, 7: (Hristos) „S'a golit pe Sine [de slavă] luând chip de rob” (**doūlos**).

⁵Isaia introduce aici prima tonalitate minoră în marea și puternica simfonie a Fiului Omului: tristețea Sa de a nu fi fost recunoscut ca Fiu al lui Dumnezeu. Tema Mântuitorului suferind va fi dezvoltată magistral în capitolele 52-53.

⁶Binecuvântarea paternă era decisivă pentru destinul beneficiarului și al ur-

5 Rebeca însă a ascultat ce i-a spus Isaac lui Esau, fiul său. Așadar, când Esau s'a dus la câmp să vâneze ceva pentru tatăl său,

6 Rebeca a zis către Iacob, fiul cel mai mic: „Iată, eu l-am auzit pe tatăl tău grăind cu Esau, frațele tău, și zicându-i:

7 Adu-mi vânat și fă-mi o mâncare să mănânc⁷ și să te binecuvintez în fața Domnului înaintea ca eu să mor.

8 Acum dar, fiul meu, ascultă

---

mașilor săi. Întregul capitol reprezintă un text celebru, compilat din cele două tradiții, iahvistă și sacerdotală. În el nu există nici o urmă de dezaprobare a viclesugului prin care Iacob obține binecuvântarea lui Isaac în detrimentul propriului său frate care, prin legea naturală, ar fi fost singurul îndreptățit. Istoricește, el vrea să explice superioritatea lui Israel față de Edom (și, în general, față de celelalte neamuri). Episodul însă e plinirea profeției din 25, 23: „cel mai mare îi va sluji celui mai mic”. Chiar când istoria pare absurdă, în spatele ei există și lucrează un plan al lui Dumnezeu, al cărui sens nu se descoperă decât foarte târziu. Acest episod va fi comentat de Apostolul Pavel în Rm 9, 10-24. Esau și Iacob se aflau în pântecul Rebecăi și „înainte de a fi fost ei născuți, și înainte de a fi făcut ei ceva bun sau rău – pentru ca planul lui Dumnezeu cel potrivit alegerii să rămână'n picioare, nu din fapte, ci de la Cel ce cheamă...”.

⁷Ceremonialul binecuvântării sau al jurământului era precedat de un prânz ritual; vezi și 26, 30-31.

ce-am să-ți poruncesc:

9 Du-te la turmă, adu-mi de acolo doi iezi fragezi și frumoși, și voi face din ei mâncare cum îi place tatălui tău;

10 iar tu i-o vei duce tatălui tău și el va mânca, pentru ca tatăl tău să te binecuvinteze înainte de a muri”.

11 Iacob însă a zis către Rebeca, mama sa: „Esau, fratele meu, e om păros, iar eu n’am păr.

12 Nu cumva tatăl meu să mă pipăie, și atunci voi fi în ochii lui ca un înșelător, și’n loc de binecuvântare voi atrage asupra-mi blestem”.

13 Maică-sa i-a zis: „Fie blestemul acela asupra mea, fiul meu; tu numai ascultă de vorba mea și du-te și adu-mi-i!”

14 Atunci el s’a dus și a luat iezii și i-a adus mamei sale, iar maică-sa a gătit mâncare cum îi plăcea tatălui lui.

15 Rebeca a luat apoi haina lui Esau, fiul ei mai mare, cea mai frumoasă pe care o avea în casa ei, și l-a îmbrăcat pe Iacob, fiul ei cel mai mic;

16 iar cu pieile iezilor i-a înfășurat brațele și părțile goale ale gâtului.

17 Apoi a pus în mâinile lui Iacob, fiul ei, mâncarea și pâinea

pe care le pregătise,

18 iar acesta a intrat la tatăl său și a zis: „Tată!” Acela a răspuns: „Iată-mă! Cine ești tu, fiule?”

19 Iacob i-a zis tatălui său: „Eu sunt, Esau, întâiul-tău-născut. Am făcut așa cum mi-ai spus; scoală-te, așază-te și mănâncă din vânatul meu, ca să mă binecuvinteze sufletul tău!”

20 Zis-a Isaac către fiul său: „Cum de l-ai găsit așa repede, fiule?” Iar acesta i-a zis: „Domnul Dumnezeuul tău mi l-a scos înainte”.

21 Și Isaac i-a zis lui Iacob: „Apropie-te să te pipăi, fiule, ca să știu dacă tu ești fiul meu Esau, ori nu”.

22 Și s’a apropiat Iacob de Isaac, tatăl său, iar acesta l-a pipăit și a zis: „Glasul este glasul lui Iacob, dar mâinile sunt mâinile lui Esau...”.

23 Dar nu l-a cunoscut, pentru că mâinile lui erau păroase ca mâinile fratelui său Esau; și l-a binecuvântat.

24 Și a zis: „Ești tu oare fiul meu Esau?...”. Și acela a răspuns: „Eu sunt”.

25 El [Isaac] a zis: „Adu-mi-l aproape, ca să mănânc din vânatul tău, fiule, și să te binecuvinteze sufletul meu!” Și i-a adus și a mâncat; apoi i-a adus vin și a băut.

26 Și i-a zis Isaac, tatăl său: „Apropie-te, fiule, și sărută-mă!”

27 El s'a apropiat și l-a sărutat. Și când a simțit [Isaac] mirosul hainei lui, l-a binecuvântat, zicând: „Iată, mirosul fiului meu e ca mirosul unei țarine bogate, pe care-a binecuvântat-o Domnul.

28 Din roua cerului și din grăsimea pământului să-ți dea Dumnezeu belșug de grâu și de vin.

29 Slujească ție popoarele, închine-se căpeteniile înaintea ta; stăpân să fii peste frații tăi, închine-se ție feciorii mamei tale; blestemat să fie cel ce te va blestema, binecuvântat să fie cel ce te va binecuvânta!”

30 Și a fost că de cum a isprăvit Isaac de binecuvântat pe Iacob, fiul său, și'n timp ce Iacob de-abia ieșise de la fața tatălui său, Isaac, a venit Esau, fratele lui, de la vânătoare.

31 A făcut și el mâncare și i-a adus-o tatălui său. Și a zis către tatăl său: „Ridică-se părintele meu și să mănânce din vânatul fiului său ca să mă binecuvînteze sufletul tău!”

32 Iar Isaac, tatăl său, i-a zis: „Cine ești tu?...”. El a zis: „Eu sunt Esau, fiul-tău-cel-întâi-născut”.

33 Atunci Isaac s'a cutremurat foarte, cu mare cutremur s'a cutremurat și a zis: „Atunci, cine-i

acela care-a prins pentru mine vânat și mi l-a adus? iar eu am mâncat din toate înainte ca tu să fi venit, și l-am binecuvântat; și binecuvântat va fi”.

34 Iar Esau, auzind cuvintele tatălui său Isaac, a strigat cu glas mare și amar clocotitor și i-a zis tatălui său: „Binecuvîntează-mă, tată, și pe mine!”

35 Acesta i-a zis: „Fratele tău a venit cu înșelăciune și ți-a luat binecuvântarea”.

36 Iar el [Esau] a zis: „Pe drept cuvânt este el numit cu numele de Iacob, că de două ori m'a înșelat: mi-a răpit dreptul de'ntâi-născut, iar acum mi-a răpit binecuvântarea”⁸. Apoi a zis Esau către tatăl său: „Tată, nu mi-ai păstrat și mie o binecuvântare?”

37 Răspuns-a Isaac și i-a zis lui Esau: „Iată, stăpân l-am făcut peste tine, și pe toți frații săi i-am făcut slugile lui; cu grâu și cu vin l-am dăruit. De-acum cu tine ce voi face, fiule?”

38 Și a zis Esau către tatăl său: „Oare numai o binecuvântare ai

---

⁸ Potrivit unei alte etimologii, numele lui Iacob (Yaaqov) are și înțelesul de „a înșela”. În redare strictă: „Iacob m'a iacobizat de două ori”. Pe de altă parte, versetul cuprinde și un joc de cuvinte între **bekorāh** = „dreptul de'ntâi-născut” și **berākāh** = „binecuvântare”.

tu, tată? Binecuvintează-mă, tată, și pe mine!” Și cum Isaac tăcea, Esau și-a ridicat glasul și a plâns.

39 Și răspunzând Isaac, tatăl său, i-a zis: „Iată, departe de grăsimea pământului îți va fi sălașul, și departe de roua ce cade din cer;

40 din sabia ta vei trăi și fratelui tău îi vei sluji; dar va veni vremea când te vei ridica și vei sfărâma jugul său de pe grumazul tău”⁹.

41 Și-l ura Esau pe Iacob din pricina binecuvântării cu care-l binecuvântase tatăl său; și a zis Esau în cugetul său: „Numa’ să se apropie zilele pentru jelierea tatălui meu, ca să-l ucid pe Iacob, fratele meu!”

Proverbele lui Solomon 19

16 Cel ce păzește porunca, sufletul și-l păzește, dar cel ce-și disprețuiește căile, acela va pieri.

17 Cel care-l miluiește pe sărac îl împrumută pe Dumnezeu și după

---

⁹Binecuvântarea, ca și blestemul, este o formulă ireversibilă și irevocabilă, asupra căreia nu se revine. Totuși, iubirea paternă deschide porțița unei speranțe, o speranță care va fi, și ea, onorată. (Edomiții se vor elibera de sub dominația iudaică în secolul 9 î.H.; vezi 4 Rg 8, 20-22). Compară cu „porțița” deschisă de Dumnezeu în urma blestemului aruncat asupra protopărinților noștri Adam și Eva (Fc 3, 15 și nota).

ceea ce dă i se va răsplăti.

18 Cât timp mai e nădejde, pe-depsește-ți fiul, dar în sufletul tău nu te înălța pân’la trufie.

19 Omul răutăcios va avea multă pagubă, dar dacă face răul își va pierde și sufletul.

20 Ascultă, fiule, învățătura tatălui tău, pentru ca măcar la urma urmelor să fii înțelept.

21 Multe gânduri sunt în inima omului, dar sfatul Domnului rămâne în veac.

22 Roadă îi este omului milostenia, iar săracul cel drept e mai bun decât bogatul mincinos.

23 Spre viață îi este omului frica de Domnul, dar cel fără frică stă pe unde cunoașterea nu-i de văzut.

24 Cel ce cu nedreptate își ascunde mâinile’n sân nu și le va duce nici la gură.

25 Când îl bați pe ticălos, omul simplu devine mai istet, iar dacă-l vei certa pe omul înțelept, el va cunoaște priceperea.¹⁰

---

¹⁰*Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

Tâlcuire

Acestea zice Domnul: „Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, care te învață pe tine cele de folos, care te duc pe calea pe care trebuie să mergi. O, de-ai fi luat aminte la poruncile Mele! Atunci, pacea ta ar fi fost ca un râu, iar dreptatea ta – ca valurile mării; și ca nisipul s-ar fi înmulțit sămânța ta, iar fiii pântecelui tău – ca țărâna pământului: nu s-ar fi stins, nici ar fi pierit numele ei înaintea Mea”¹¹. Cu ce condiție? „Ieșiți din Babilon” (Is. 48, 17-20)!

Babilonul este chipul păcătoșeniei de toate felurile. Părăsește păcatul, întoarce-te către Domnul cu toată inima ta, și El nu va pomeni fărădelegile tale, va da uitării toate nedreptățile tale. Iarăși vei fi primit în mila Lui, și atunci nu-ți va rămâne decât să umbli numai în calea pe care te va învăța El, ca pacea ta lăuntrică să fie ca un râu, cugețările cele bune ale inimii tale ca nisipul, iar roadele faptelor tale bune ca țărâna pământului.¹²

---

¹¹ Potrivit traducerii ruse – n. tr.

¹² Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.